

**ІННОВАЦІЇ
У МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ ТА МИСТЕЦТВІ
матеріали
XI Всеукраїнських наукових читань
здобувачів мистецької освіти**

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
ЗВО «Університет Короля Данила»
Житомирський державний університет імені Івана Франка
ДНУ «Інститут модернізації освіти»

ІННОВАЦІЇ У МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ ТА МИСТЕЦТВІ

матеріали

**XI Всеукраїнських наукових читань
здобувачів мистецької освіти**

Рівне
2024

УДК 372.878

I 57

Інновації у музичній освіті та мистецтві: матеріали XI Всеукраїнських наукових читань здобувачів мистецької освіти, Рівне 23 травня 2024 р. / упор. Прокопович Т. Ю. – Рівне: Відок, 2024. – 46с.

Рецензенти:

Сверлюк Я. В., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету музичного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету

Толошняк Н. А., кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувачка кафедри естрадно-вокального мистецтва ЗВО «Університет Кароля Данила»

Цюряк І. О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мистецької освіти Житомирського державного університету ім. Івана Франка

У збірнику опубліковані науково-пошукові роботи здобувачів вищої освіти, присвячені розв'язанню актуальних проблем музичної педагогіки та музикознавства.

Відповідальність за добір фактів і викладення матеріалу несуть автори.

Схвалено до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету

(Протокол №11 від 31.10.2024р.)

© СНТ ФММ РДГУ, 2024

Завдяки використанню сучасних технологій та інноваційних методик вокального навчання, викладачі естрадного співу можуть ефективно розвивати творчий потенціал кожної дитини. Використання електронного обладнання в навчальному процесі є важливим інструментом удосконалення освіти, відповідно до вимог сучасної молоді. Музично-технічні засоби сприяють розвитку навичок самоаналізу в учнів і стимулюють їх прагнення до вдосконалення своїх вокальних здібностей. Постійний аналіз та покращення виконавської майстерності завдяки новітнім методикам вокального виховання є основою підвищення якості навчального процесу та досягнення творчих вершин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Газіна І. О. *Методика музичного виховання дітей шкільного віку*: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2015. 196 с.
2. Карпенчук С. Г. *Теорія і методика виховання*. Київ: Вища школа, 1997. 343 с.
3. Нечай С. П. *Музика розвиває, виховує, оздоровлює*: навч.-метод посібник. Київ: Свігач, 2012. 186 с.
4. Новгородська Ю. Г. *Методика музичного виховання*. Нжин, Вид-во НДУ ім. Миколи Гоголя, 2008. 128 с.

Сварищевич Вікторія

СУЧАСНИЙ ДИТЯЧИЙ ПІСЕННИЙ РЕПЕРТУАР У ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Дошкільне дитинство є сприятливим періодом залучення зростаючої особистості до музичного мистецтва. Вченими доведено, що найбільш доступною для дітей є пісня, яка заохочує їх до різних видів художньо-творчої діяльності: слухання, вокального виконавства з рухами, жестами, іграми, танцями тощо. Правильно підібраний музичним керівником вокальний матеріал привертає увагу дітей, розвиває вміння сприймати та аналізувати музику, формує співацькі навички.

Враховуючи вікові особливості зростаючої особистості дуже важливим етапом є вибір пісні. Дитяча музика повинна відповідати певним критеріям і вимогам [1]. Фахівці рекомендують добирати пісні для дошкільнят з простими текстами та мелодіями в межах наявного діапазону голосу маленьких співаків та зрозумілими для них словами. Разом з тим, музичному керівнику потрібно орієнтуватися не лише на вікові особливості, а й освітні потреби дітей. Вокальні твори повинні мати образно-емоційну виразність та позитивний характер, стимулювати до активного музикування [2, с.10].

У практичній роботі закладів дошкільної освіти залучений значний масив дитячого пісенного репертуару з дотриманням вимог ефективного і всебічного розвитку дитячої особистості. Традиційно на музичних заняттях у ЗДО використовується український фольклор та авторські пісні. Нова генерація українських композиторів активно використовує в дитячій пісні сучасні технічні засоби та новітні засоби музичної виразності. Набуває популярності пісенна творчість Миколи Ведмедері, Галини Волощак, Лесі Горової, Анастасії Комлікової, Наталії Май, Алли Мігай, Алевтини Ньюкало, Ольги Янушкевич та

ін.. Отож дитячі пісні сучасних авторів збагачують навчальний матеріал музичних занять у закладах дошкільної освіти.

Виділимо найбільш характерні групи пісенного репертуару, який використовується музичними керівниками у закладах дошкільної освіти для оптимізації творчого розвитку вихованців.

Багато пісень присвячені порам року, аби діти пізнавали зміни природи та особливості сезонних явищ: зимовий сніг і хуртовина («Ой летять сніжинки» муз. М. Ведмедері, сл. Г. Бойка.); весняне пробудження природи («Крап-крап», сл. і муз. Н. Май); літня спека («Літо золоте», муз. О. Янушкевич, сл. М. Ясакової), осінній листопад («Осінь у лісі», сл. і муз. Н. Собко).

Також в сучасних дитячих піснях широко представлена анімалістична тематика: «Іжачок» і «Жабеня», сл. і муз. А. Побужинської, «Песик», сл. Л. Савчук, муз. Н. Шевченко, «Летять лелеки», сл. І. Карауц, муз. О. Маєвської, «Жук» сл. Л. Бегун, муз. І. Білика та ін. Знайомі дітям з реального оточення чи казок персонажі пісень сприяють активзації інтересу до вокального музикування, спонукають до співу різними тембрами та штрихам.

Важливою у дитячому пісенному репертуарі є родинна тематика, яка сприяє формуванню у підростаючого покоління сімейних цінностей і шанобливого ставлення до сімейних традицій. Сучасні вокальні композиції «Пісня про матусю» та «Наше коло, мов сім'я» (сл. і муз. Ю. Михайленко), «Рідний тато» (сл. і муз. Л. Мигородської), «Бабуся» (сл. і муз. Н. Май) ефективно впливають на розвиток емоційного зв'язку дитини з родиною, а, водночас, спонукають співу в колі сім'ї.

Варто відмітити, що пісенна творчість дітей є важливим підґрунтям формування національної свідомості підростаючого покоління. Тому сучасні українські композитори суттєво збагачують вокальний репертуар патріотично го змісту для зростаючої особистості. Пісні «Добрий день, матусю Україно» (муз. М. Ведмедері, сл. Н. Рубальської); «Ми маленькі українці» (сл. і муз. І. Сварищевич); «Це є Україна» (муз. О. Маєвської, сл. О. Пичугіної); «Рідні кольори» (муз. Г. Заботіної, сл. О. Пичугіної); «Козачата» (муз. М. Ведмедері, сл. О. Яворської) сприяють формуванню у дітей почуття любові до рідного краю, поваги та шани до національних героїв та історичного минулого.

Дошкільне дитинство пов'язане з забавами. Тому сучасні українські композитори розвивають улюблений серед дітей вокальний жанр – пісні-гри («Гра зі сніжками», сл. і муз. Ю. Михайленко; «Руханка з дракончиком», сл. О. Пичугіної, муз. Г. Заботіної, «Зайчики на городі», сл. Я. Яковенко, муз. О. Маєвської). Окрім розваги пісні-гри сприяють соціалізації дитини та стимулюють вокальний розвиток.

Окремо слід зазначити, що ознайомлення із новинками вокальної музики для юних співаків дозволяє виявити низку специфічних якостей сучасних пісень. Адже значна частина нової пісенної продукції створюється із застосуванням мультимедійного ресурсу, фонограм, караоке тощо. Очевидно, що пробудити стійкий інтерес дитини до співу має вокальний матеріал, збагачений новітніми інтерактивними функціями.

Використання у закладах дошкільної освіти пісень сучасних авторів розширить можливості розвитку у дітей співочого голосу та образного мислення, сприятиме формуванню емоційної сфери та патріотичних почуттів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / ред. та упоряд. О. Л. Кононко; АПН України. Київ: Світич, 2008. 430 с.
2. Протасова С. Вальдорфський приклад вивчати музику. Музичний керівник. 2019. №8. С.8-12.

Семенчук Олександр

КУЛЬТУРНИЙ ФРОНТ РІВНЕНСЬКОГО ГУРТУ «OT VINTA»

«Тримаємо культурний фронт і поступово розширюємо напрями та географію своєї діяльності» – ці слова належать Юрію Журавлю, лідеру рівненського гурту «OT VINTA» [2]. В дійсності, вислів виражає програмні засади рок-музикантів, які з перших днів повномасштабної війни в Україні зосередили свою творчість на боротьбу з російським агресором. З притаманною артистам завзятістю і креативністю гурт «OT VINTA» розгорнув рівнобічну культурно-мистецьку діяльність задля наближення перемоги України.

Бойовий дух і захист національних інтересів є світоглядним стрижнем творчості Юрія Журавля. «Моя зброя потужніша, ніж автомат», – свідчить фронтмен гурту [2]. Невипадково свої пісні Ю. Журавель називає бойовиками, які вирівняє «драйв, гумор і купа позитивних емоцій» [5]. Фірмовий стиль «укр - а-біллї», притаманний гурту «OT VINTA», цілком відповідає світоглядним переконанням рок-музикантів.

У 1994 році Ю. Журавель зібрав команду однодумців, щоб виконати важливу місію: «боротися на фронті гібридної війни за допомогою українськомовного, патріотичного контенту» [2]. Творчий доробок гурту «OT VINTA» є яскравим свідченням потужного мистецького спротиву будь-яким проявам посягання на державний суверенітет чи національну безпеку України.

Тридцятирічна творча діяльність гурту віддзеркалює вагомі події історичного поступу державної незалежності України, миттєво реагуючи на зміну контексту та долучаючи свій мистецький голос до закликів прогресивної громадськості. При чому, до війни рок-музиканти адресували свої пісні передусім співвітчизникам, у бурлескній манері («Накурила Баба Журавля», «Дарма я найвся цибулі», «Не мала баба клопоту» та ін.) пробуджуючи національну свідомість українців, приспану «чужинною попсою». Слід відмітити, що комедійно-фарсовий репертуар «OT VINTA» отримав визнання та високу оцінку на міжнародному рівні.

Від початку повномасштабної російсько-української війни гурт OT VINTA сконцентрував свою творчість на героїко-патріотичній тематиці, піднімаючи бойовий дух у співвітчизників. Приміром, пісня «Піхота» (2023 р.) стала своєрідним славнем Сухопутних військ ЗСУ.

Нинішній склад гурту OT VINTA – Юрій Журавель (вокал, гітара, банджо, гармоніка), Віктор Пилипчук (гітара, сопілка, укулеле, бек-вокал), Володимир Загиней (козабас, бек-вокал), Олександр Семенчук (барабани) чимало концертів